

Rok 1915.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIX. — Wydana i rozesłana dnia 27. lipca 1915.

Treść: № 210. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem.

210.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa, spraw wewnętrznych i kolei żelaznych z dnia 25. lipca 1915,

dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Zajęcie.

§ 1.

Rzepak i rzepak, pochodzący z tutejszo-krajowego zbioru z roku 1915, są zajęte na rzecz państwa. Co do zasiewów, w chwili ogłoszenia tego rozporządzenia jeszcze nie zżętych, rozpoczyna się zajęcie z chwilą oddzielenia od gruntu. Wyjęte są od tego zajęcia zapasy, znajdujące się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajęte towary nie mogą być przerobione, zużyte, oddane na karinę, ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedane, o ile nie wydano w tem rozporządzeniu lub

innymi osobnemi postanowieniami Ministerstw handlu lub rolnictwa innych zarządzeń. Czynności prawne, sprzeciwiające się zakazowi, są nieważne.

§ 3.

Pomimo zajęcia mogą

1. przedsiębiorcy gospodarstw rolnych używać ilości, odpowiadających ich gospodarczym stosunkom, do zasiewu;
2. fabryki oleju przerabiać znajdujące się w ich posiadaniu zapasy na olej rzepakowy.

§ 4.

Do objęcia zajętych towarów przeznaczają się Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu w Wiedniu. Ten ostatni jest obowiązany zakupić zajęte towary i bezzwłocznie odebrać. Posiadacz zajętych towarów jest obowiązany sprzedać je Austriackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu po oznaczonych cenach i warunkach (§ 5.), o ile towary te nie mają mu być pozostawione stosownie do tego rozporządzenia lub do innych, wydanych na jego podstawie zarządzeń.

§ 5.

Cena objęcia wynosi za rzepak 46 K za 100 kg, za rzepak 44 K za 100 kg, za każdym razem na miejscu stacji kolejowej, położonej najbliżej miejsca składowego zapasów, w workach, należących do kupującego i za gotówkę, przy okazaniu urzędowego kolejowego poświadczenia nadania (duplikat listu przewozowego).

W razie gdy towar nie odpowiada wymogom zwyczajów kupieckich i umowa o odpowiednie zniżenie ceny nie przyjdzie do skutku, wówczas rozstrzyga o cenie, jeśli miejsce przechowania towaru znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, sąd rozjemczy tej giełdy, w przeciwnym razie sąd rozjemczy tej izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce przechowania towaru.

§ 6.

Posiadacze zajętych zapasów rzepiku i rzepaku są obowiązani aż do objęcia przechować te zapasy i utrzymywać je. Niewymłócone zapasy należy wymłócić najdalej do dnia 30. listopada 1915.

§ 7.

Skuteczność zajęcia kończy się

1. z chwilą dozwolonego użycia lub sprzedaży;
2. przez przymusowe odebranie.

Wymłócona słoma nie podlega żadnemu ograniczeniu obrotu.

§ 8.

Przesyłki rzepiku i rzepaku mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez przedsiębiorstwa kolejowe lub okrętowe, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez Ministerstwo handlu według wyznaczonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej i z Węgier nie wymaga się tego rodzaju poświadczeń transportowych.

Postanowienia te nie dotyczą przesyłek, które już dostawiono do zakładu przewozowego.

Odebranie przymusowe.

§ 9.

Gdy posiadacz wzbrania się sprzedać swe zajęte zapasy rzepiku i rzepaku Austriackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu, winna polityczna władza I. instancyi, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie. Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 10.

Przy przymusowym odebraniu zapasów należy odliczyć od ceny objęcia 10%. Gdy posiadacz lub jego miejsce pobytu nie są znane, lub gdy cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, powstałych z praw rzeczowych, należy cenę złożyć w sądzie.

§ 11.

Odebrane przymusowo zapasy winien ostatni ich posiadacz przechować i utrzymywać bezpłatnie aż do odtransportowania.

Przerabianie zapasów.

§ 12.

Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien zakupione przez siebie, zajęte zapasy rzepiku i rzepaku oddawać po cenach zakupna i to wyłącznie tym producentom oleju rzepakowego, których mu wskaże Ministerstwo handlu. Oddanie poszczególnym producentom oleju winno nastąpić w stosunku ilości, który oznaczy także Ministerstwo handlu.

Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien jednakże zatrzymać z całej łącznej zakupionej ilości do dnia 15. września 1915 15%, co najmniej jednak 80 wagonów (8000 cetnarów metrycznych) w celu ewentualnego użycia na zasiew. Prośby o pozostawienie nasienia należy wnosić do Ministerstwa rolnictwa przez wymieniony bank.

Producenci oleju rzepakowego, którzy przed ukazaniem się tego rozporządzenia pobrali już rzepik lub rzepak, pochodzący z tutejszokrajowego zbioru 1915 roku, mogą być wezwani przez Ministerstwo handlu do pozostawienia części tych zapasów Austriackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu.

Cenę objęcia ustanawia w tym wypadku definitywnie w braku dobrowolnej ugody Ministerstwo handlu według fachowego uznania.

§ 13.

Prośbę o przyjęcie w poczet tych producentów oleju rzepakowego, którym Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu ma przydzielić rzepik lub rzepak, należy wnieść wprost do Ministerstwa handlu najpóźniej w 8 dni po ogłoszeniu tego rozporządzenia. Do tej prośby należy dołączyć wykaz przerobionej w krajach tutejszych przez odnośnego producenta oleju rzepakowego w ostatnich trzech latach ilości rzepiku i rzepaku.

§ 14.

Producenci oleju rzepakowego, którzy posiadają rzepik i rzepak, pochodzący ze żniwa tutejszo-krajowego z roku 1915, są obowiązani przerobić bezzwłocznie te nasiona olejne w swych tutejszo-krajowych przedsiębiorstwach przez wytłoczenie hydrauliczne na olej rzepakowy średniej jakości w ilości, jaką można uzyskać przy odpowiedniem postępowaniu.

§ 15.

Producenci oleju mają oddać do rozporządzenia Austriackiego banku kontrolnego dla przemysłu i handlu wyrobione każdorazowo z tutejszo-krajowego zbioru rzepiku i rzepaku z roku 1915 w następujących maksymalnych cenach:

olej rzepakowy 170 K za 100 *kg*,
makuch 22 K za 100 *kg*.

Gdy ilości zajętego rzepiku i rzepaku, dostarczone Austriackiemu bankowi kontrolnemu, osiągną do dnia 30. listopada 1915 łączną ilość 1000 wagonów (100.000 cetnarów metrycznych), wówczas zniża się cena maksymalna za makuch na 20 K za 100 *kg*. W tym wypadku zwróci Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu Ministerstwu rolnictwa lub tej instytucji, którą ono wyznaczy, za makuch sprzedany już przez ten bank po cenie wyższej niż 20 K za 100 *kg* taką kwotę celem zwrócenia jej kupującym, o jaką przekroczone przy poszczególnych sprzedażach cenę 20 K za 100 *kg*.

Ceny ustanawia się netto, za zapłatą gotówką, na miejscu stacyi kolejowej fabryki.

Ceny oleju rzepakowego nie obejmują także naczyni transportowych.

Gdy towar nie odpowiada wymaganiom zwyczajów handlowych a umowa o odpowiednie zniżenie ceny nie dojdzie do skutku, wówczas, jeśli miejsce wyrabiania towaru znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, rozstrzyga o cenie sąd rozjemczy tej giełdy, w przeciwnym razie sąd rozjemczy izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce wyrabiania towaru.

§ 16.

Czynności prawne, sprzeciwiające się zarządzeniom § 15., są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem rozporządzenia, o ile jeszcze nie nastąpiło wydanie towaru. W razie odmówienia zarządzonego w § 15. wydania oleju rzepakowego i makuchu jakoteż w razie niewypełnienia ustanowionego według § 12. obowiązku

przekazania zapasów rzepiku i rzepaku Austriackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu, winno nastąpić odebranie przymusowe przy analogicznem zastosowaniu postanowień §§ 9. do 11.

§ 17.

Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu jest obowiązany oddać trzymane do swego rozporządzenia ilości oleju rzepakowego i makuchu po cenach, ustanowionych przez producentów (§ 15.) i to wyłącznie tym konsumentom, których im co do oleju rzepakowego wskaże Ministerstwo handlu, co do makuchu Ministerstwo rolnictwa.

Jeśli w ciągu trzech miesięcy od dnia doniesienia, jakie Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien za każdym razem uczynić do Ministerstwa handlu o danych do jego rozporządzenia ilościach oleju rzepakowego (§ 18.), nie zapewniono objęcia, może producent rozporządzać dowolnie temi ilościami.

§ 18.

Producenci oleju rzepakowego są obowiązani zgłosić do Ministerstwa handlu w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu tego rozporządzenia ilość znajdujących się w ich posiadaniu w dniu ogłoszenia zapasów rzepiku i rzepaku, pochodzącego ze zbioru w krajach tutejszych z roku 1915 oraz znajdujących się w ich posiadaniu uzyskane z takich nasion olejnych ilości oleju rzepakowego albo makuchu.

Austriacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu jest obowiązany skutecznie doniesienia do Ministerstwa handlu według stanu z dnia 1. i 15. każdego miesiąca, najpóźniej w pięć dni po upływie tych terminów, które to doniesienia mają zawierać:

1. ilości zakupionych zapasów rzepiku i rzepaku ze zbioru w krajach tutejszych z roku 1915;

2. rozdzielenie tych zapasów na poszczególne, uprawnionych do pobierania producentów oleju rzepakowego;

3. oddane do jego rozporządzenia przez producentów oleju rzepakowego ilości oleju rzepakowego i makuchu;

4. oddane uprawnionym do pobierania ilości oleju rzepakowego i makuchu.

Producenci oleju rzepakowego są obowiązani dostarczyć na czas Austriackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu dat potrzebnych do tych wykazów i wyjaśnień, potrzebnych do wykonywania kontroli. Ministerstwo handlu ma prawo

wglądać każdego czasu do odnośnych zapisków Austriackiego banku kontrolnego dla przemysłu i handlu, podobnie jak ten ostatni bank ma prawo badać każdego czasu odnośne wykazy poszczegól­nych producentów oleju rzepakowego.

§ 19.

Pozwolenie na pobieranie rzepiku i rzepaku (§ 13.) można w razie przekroczenia przepisów tego rozporządzenia i w razie innego nadużycia cofnąć bez naruszenia zobowiązań według § 14. i 15.

§ 20.

Należy ofiarować do zakupu Ministerstwu rolnictwa lub oznaczonej przez nie do tego instytucji:

a) Makuch, wyrabiany przez tutejszokrajowe przedsiębiorstwa z zapasów rzepiku i rzepaku, nie pochodzących ze zbiorów tutejszokrajowych z roku 1915.

Do tej oferty są obowiązani producenci.

b) Makuch z rzepiku i rzepaku, wprowadzony do królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, z wyjątkiem tych ilości, które pobierają posiadacze bydła do wyłącznego użytku we własnym gospodarstwie.

Do tej oferty są obowiązani ci, którzy uskutecznią dowóz takiego makuchu.

W ofertach należy podać żądane ceny.

Oferenci są związani swą ofertą przez dni 14 z tym skutkiem, że towar, stanowiący przedmiot oferty, nie może być w ciągu tego czasu pozbyty gdzieindziej.

Oferty oznaczonego powyżej pod a) rodzaju można stawiać dopiero wówczas, skoro przeznaczone do wyrabiania makuchu zapasy rzepiku lub rzepaku znajdują się w królestwach i krajach, reprezentowanych w Radzie państwa. Oferty oznaczonego powyżej pod b) rodzaju można stawiać, gdy odnośny makuch z rzepiku lub rzepaku znajduje się wewnątrz tutejszego obszaru celnego.

Postanowienia karne.

§ 21.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnieniu zobowiązań, w tem rozporządzeniu nałożonych, o ile przekroczenia te nie podpadają ściganiu w drodze sądowo-karnej, będą kary polityczne władze I. instancyi grzywnami do 5000 K lub według uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 22.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wlr.

Schuster wlr.

Forster wlr.

Zenker wlr.